



Hà Nội, ngày 17 tháng 7 năm 2015

**GIỚI THIỆU NGHỊ QUYẾT SỐ 93/2015/QH13
VỀ VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH HƯỞNG BẢO HIỂM XÃ HỘI
MỘT LẦN ĐỐI VỚI NGƯỜI LAO ĐỘNG**

1. Sự cần thiết và mục tiêu sửa đổi Luật bảo hiểm xã hội (2006):

Ngày 20 tháng 11 năm 2014, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XIII, kỳ họp thứ 8 đã thông qua Luật bảo hiểm xã hội (BHXH) (sửa đổi). Việc sửa đổi Luật lần này là nhằm 2 mục tiêu cơ bản:

a) Mở rộng đối tượng để bảo đảm an sinh xã hội theo Nghị quyết số 15-NQ/TW ngày 01/6/2012 về một số vấn đề về chính sách xã hội giai đoạn 2012-2020; Kết luận số 63- KL/TW tại Hội nghị lần thứ bảy Ban chấp hành trung ương Đảng khóa XI về một số vấn đề về cải cách chính sách tiền lương, bảo hiểm xã hội, trợ cấp ưu đãi người có công và định hướng cải cách đến năm 2020; Nghị quyết số 21-NQ/TW, ngày 22/11/2012 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác BHXH, BHYT giai đoạn 2012-2020 và Điều 34 Hiến pháp năm 2013 “*Công dân có quyền được bảo đảm an sinh xã hội*”;

b) Xây dựng lộ trình thực hiện nguyên tắc đóng – hưởng bảo hiểm xã hội, hướng tới mục tiêu bảo toàn, tăng trưởng quỹ bảo hiểm xã hội.

2. Quá trình thẩm tra, tiếp thu, chỉnh lý, thông qua Luật BHXH (2014)

Trong quá trình thẩm tra, tiếp thu, chỉnh lý, Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội đã tham vấn các chuyên gia quốc tế, đặc biệt Tổ chức lao động quốc tế (ILO), Ngân hàng thế giới (WB) tại Việt Nam đều khuyến nghị cần thu hẹp đối tượng hưởng chính sách BHXH một lần vì hầu hết các nước trên thế giới đã đi theo xu hướng này để thực hiện chính sách an sinh xã hội lâu dài cho người lao động. Các quốc gia có hệ thống bảo hiểm hưu trí giống như Việt Nam đều không cho hưởng BHXH một lần trước tuổi nghỉ hưu, trừ trường hợp định cư ở nước ngoài hay bị bệnh hiểm nghèo như Điều 60, Luật BHXH (2014) đã quy định. Ngay cả các quốc gia có hệ thống bảo hiểm hưu trí dựa trên tài khoản cá nhân thì hầu hết các quốc gia này cũng không khuyến khích người lao động rút các khoản đóng góp trước tuổi 55 hoặc chỉ cho phép rút một tỷ lệ hạn chế để đáp ứng một phần nhu cầu tiêu dùng, đầu tư trước mắt nhưng phải trích từ Quỹ phòng xa, Quỹ hưu trí bổ sung hoặc các chương trình Bảo hiểm hưu trí theo ngành nghề để đảm bảo khả năng người lao động không gặp rủi ro khi về già không có lương hưu và chăm sóc y tế và một số nước theo hệ thống này cũng đang điều chỉnh thu hẹp các điều kiện hưởng BHXH một lần để hướng tới mục tiêu an sinh lâu dài cho người lao động phù hợp với xu hướng già hóa dân số đang gia tăng.

3. Diễn biến của việc ngừng việc tập thể liên quan đến quy định tại Điều 60 Luật BHXH năm 2014 về bảo hiểm xã hội một lần

Từ ngày 26 tháng 3 năm 2015, công nhân của Công ty trách nhiệm hữu hạn Pou Yuen Việt Nam 100% vốn nước ngoài (Đài Loan), có trụ sở tại quận Bình Tân, thành phố Hồ Chí Minh, với số lao động là 87.000 người, đã ngừng việc do không đồng tình với quy định tại Điều 60 về bảo hiểm xã hội một lần theo Luật bảo hiểm xã hội 2014, sau đó đã lan sang một số công ty ở Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh Bình Dương, Long An, Tiền Giang, Tây Ninh.

4. Kiến nghị của Chính phủ với Quốc hội về việc xem xét, quyết định điều chỉnh chính sách bảo hiểm một lần tại Luật bảo hiểm xã hội (2014)

Trên cơ sở đề nghị của một bộ phận người lao động, ngày 5/4/2015, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết 25/NQ-CP về phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 3 năm 2015 kiến nghị Quốc hội xem xét, quyết định điều chỉnh chính sách bảo hiểm một lần tại Luật bảo hiểm xã hội năm 2014.

Ngày 19 tháng 5 năm 2015, Chính phủ đã có Báo cáo số 226/BC-CP về quy định tại Điều 60 của Luật bảo hiểm xã hội năm 2014 về bảo hiểm xã hội một lần trình Quốc hội tại kỳ họp 9.

Ngày 20 tháng 5 năm 2015 của Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội đã có Báo cáo số 3894/BC-UBVĐXH13 về ý kiến của Ủy ban về các vấn đề xã hội về Báo cáo số 226/BC-CP của Chính phủ.

Quốc hội đã thảo luận tại Tổ và Hội trường tại kỳ họp 9 về nội dung này, đa số đại biểu Quốc hội tán thành quan điểm bảo đảm an sinh xã hội lâu dài cho người lao động tại Điều 60 của Luật BHXH (2014). Tuy nhiên, trong điều kiện việc làm của một bộ phận người lao động chưa ổn định, cuộc sống còn gặp khó khăn, cần quan tâm đến nguyện vọng được hưởng chính sách bảo hiểm xã hội một lần của người lao động.

Ngày 4/6/2015, Đoàn thư ký kỳ họp đã gửi Phiếu xin ý kiến đại biểu Quốc hội, đa số ý kiến đại biểu Quốc hội đã đồng ý với chủ trương Quốc hội ban hành Nghị quyết về việc thực hiện chính sách hưởng BHXH một lần đối với nhóm lao động sau một năm nghỉ việc. Trên cơ sở này, ngày 10/6/2015 Đoàn thư ký kỳ họp đã gửi Quốc hội xin ý kiến về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội, đa số đại biểu Quốc hội tán thành với nội dung dự thảo Nghị quyết.

Ngày 22 tháng 6 năm 2015, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết về việc thực hiện chính sách hưởng bảo hiểm xã hội một lần đối với người lao động.

5. Nội dung cơ bản của Nghị quyết số 93/2015/QH13 về việc thực hiện chính sách hưởng bảo hiểm xã hội một lần đối với người lao động

Khẳng định người lao động được bảo lưu thời gian đóng bảo hiểm xã hội để đủ điều kiện hưởng lương hưu nhằm bảo đảm cuộc sống khi hết tuổi lao động theo quy định của Luật bảo hiểm xã hội năm 2014.

Trường hợp người lao động tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc sau một năm nghỉ việc, người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện sau một năm không

tiếp tục đóng bảo hiểm xã hội mà chưa đủ 20 năm đóng bảo hiểm xã hội khi có yêu cầu thì được nhận bảo hiểm xã hội một lần.

Mức hưởng bảo hiểm xã hội một lần đối với người tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc được tính theo số năm đã đóng bảo hiểm xã hội, cứ mỗi năm được tính như sau:

a) 1,5 tháng mức bình quân tiền lương tháng đóng bảo hiểm xã hội cho những năm đóng trước năm 2014;

b) 02 tháng mức bình quân tiền lương tháng đóng bảo hiểm xã hội cho những năm đóng từ năm 2014 trở đi.

Mức hưởng bảo hiểm xã hội một lần đối với người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện được tính theo số năm đã đóng bảo hiểm xã hội, cứ mỗi năm được tính như sau:

a) 1,5 tháng mức bình quân thu nhập tháng đóng bảo hiểm xã hội cho những năm đóng trước năm 2014;

b) 02 tháng mức bình quân thu nhập tháng đóng bảo hiểm xã hội cho những năm đóng từ năm 2014 trở đi.

Giao Chính phủ: tổ chức thực hiện Nghị quyết, khi cần thiết báo cáo Quốc hội xem xét, quyết định việc sửa đổi Luật bảo hiểm xã hội.

Nghị quyết này có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2016.

ỦY BAN VỀ CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI

